

1 AKTIVITA

ZOZNAM POCHVÁL

Aktivita - zameraná na medzil'udské vzťahy.

Každé dieťa si napísalo zoznam pochvál, ktoré použilo v nedávnej minulosti alebo často používa. Potom si napísalo zoznam osôb, s ktorými bolo najviac v priamom kontakte (či už to boli rodičia, priatelia, spolužiaci, učitelia, súrodenci, susedia a iní ľudia). Deti sa ďalej pokúsili pospájať osoby a pochvaly (koho a ako chválili). Porovnávali, komu (z ľudí, s ktorými sa vídajú častejšie), sa pochvaly nedostávalo a dostali priestor, aby sa zamysleli nad tým, prečo to tak je. A či by bolo možné nejakým spôsobom túto situáciu zmeniť (priestor pre duchovnú a zmyslovú koncentráciu).

Nasledoval zoznam negatívnych výrokov, kritiky a výčítiek na adresu ostatných, (potom sme porovnávali počet pochvál a negatívnych výrokov). V závere aktivity (diskusia o výrokoch a pochvalách) sme sa dohodli na zvýšení intenzity vzájomných pozitívnych spätných väzieb v triede (i keď to možno zo začiatku vyzeralo formálne, skutočne mali deti problémy s vyjadrovaním pozitívnych výrokov). Reflexia mala prispieť k pocitu detí, že nie je nič čudné na pochvalách alebo povzbudení druhého. Touto aktivitou sme sa snažili odraziť a dostať sa k ďalšej časti projektu.

Aktivitou *Zoznam pochvál* sme smerovali k motivácii spolupráce detí pri skupinových činnostiach, konkrétne pri prípravu ručného papiera, (aby ho použili v ďalších vyučovacích hodinách). Deťom sme rozprávali o tom, že o vynález papiera a rozvoj jeho výroby sa zaslúžili ľudia v snahe dať najavo myšlienky, nielen prostredníctvom hlasových orgánov tým, ktorí sú práve prítomní, ale i snaha zaznamenať ich pre neprítomných, a zachovať pre budúcnosť formou kresieb, znakov a neskôr písma.

Papier ponúkal veľa výrazových polôh a bol nielen poddajný, ale citlivo reprodukoval každý výtvarný zásah. Bol však i dostatočne pevný na tvorbu veľkých priestorových objektov. Predstava papiera ako plochy daného formátu alebo jeho vystrihnutého či vytrhnutého tvaru vhodného k nalepeniu je vo výtvarnom myslení každého z nás hlboko zakorenená. Impulzy k prekročeniu bariéry medzi plošným

a plastickým prejavom priniesli výtvarné experimenty s recyklačným papierom. Výtvarná hra s drobnými formátmi otvárala priestor fantázii v plastickom tvarovaní

Obrázok 1 Príprava ručného papiera s deťmi

papiera (viď. Obrázok 1). V tejto súvislosti sme použili ako zdroj ukážky tvorby Adrieny Šimotovej (prezentácia na notebooku vo formáte PowerPoint).

Časté otázky detí na našu adresu zneli: „Prečo sa už dnes ručný papier nevyrába?“ „Ako si ho budú môcť doma pripraviť aj sami?“ „Môžu ho naučiť vyrábať aj rodičov?“

A veľa ďalších otázok, z ktorých sme mali radosť, lebo sme cítili, že technika výroby ručného papiera na hodine výtvarnej výchovy ich zaujala. My sme im kládli otázky typu: Čo si cítil pri prvom dotyku papierovej hmoty? Čo je recyklácia? Počuli ste už o recyklácii? Videli ste už značku na výrobkoch, označujúcich ich opakované spracovanie? Čo môže znamenať pre človeka možnosť recyklovať odpady? Ako recyklovanie môže zmeniť tvoj život? Ako tebe a nám pomôže recyklovanie v živote? Čo sa zlepši v tvojom okolí, keď budeš recyklovať a triediť odpad? (diskusia)

Touto témou sme chceli vytvoriť reflexiu a kreatívnu atmosféru, v ktorej by deti bez veľkej námahy začali výtvarne, eticky a aj ekologicky komunikovať a myslieť. Vyrobené ručné papiere boli pre deti veľkým impulzom k ďalšej detskej výtvarnej tvorbe (čo sa prejavilo aj na tvorbe objektov).

Nasledovala ďalšia aktivita, ktorú sme uviedli rozhovorom o probléme z románu J. P. Sartra. upravené pre potreby výtvarnej aktivity detí vo veku 10 – 11 rokov:

Predstavte si konflikt dvoch milujúcich ľudí, ktorí žili v období vojny a mali sa stať rodičmi, ale ich problém bol v tom, že sa nevedeli rozhodnúť, či sa nimi chcú stať, alebo ostanú slobodní. Svojím nerozhodným správaním medzi sebou vyvolali napätie (problém, konflikt), v ktorom dávali právo žiť, alebo zomrieť svojmu nenarodenému dieťaťku. Prvá otázka, ktorú sme deťom položilo, znela: Cítili ste, kde je problém – konflikt medzi týmito ľuďmi? Čo si predstavujete pod slovom konflikt?

Odpoveď na túto otázku sa deti snažili nachádzať v nasledujúcej aktivite, ktorou sa mali preniesť do svojho vnímania sveta.

